

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut, Naalakkersuisut misissuinissamut suliakkerneqarnissaat, saqqummiutissallugu innuttaasut aningaasaataannut qanoq sunniuteqartigissanersoq suliaritittussat utaqqisarnerisa annikilliseriaqqinnissaanut suliniut. Misissuineq paasissutissiissaaq suut periarfissaanersut utaqqisut ikilisinnissaannut aammalu aningaasartuutissat suussanersut. Misissuineq siunnersuutininik imaqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortamit Justus Hansenimit, Demokraatit, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarininnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

UKA 16-imi ulloq 4. oktober 2016-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut erseqqinnerusumik misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Suliaritittussat utaqqisarnerisa sivikilliallatseqqinneqarnera inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut iluaqutaasinnaanersoq paasiniarlugu misissuinnermik suliaraqarnissap ilalernerqarnissaa siunnersuuteqartup kissaatigaa. Utaqqisarnerit sivikinnerulersinneqarnissaannut qanoq periarfissaqarnerisooq tamannalu qanoq aningaasartuutaassanersoq misissuinnikkut qulaajarneqassaaq. Misissuineq arlalinnik kaammattuuteqarnermik inernilerneqassaaq. Innuttaasut inuussutissarsiortut nappaammik eqqugaasut pisut ilaanni katsorsartinneqarnissamut suliaritinnissamullu sivisuumik utaqqisariaqarnertik pissutigalugu pilertortumik sulileqqissinnaanerat ajornakusoortartoq siunnersuuteqartup siunnersuummini tikkuarpaa.

Immikkut ilisimasaqarfinnut agguataarlugit napparsimasunut suliaritinnissamut utaqqisunut ukiuni 2011-2015-imi nalunaarsorsimaffiit siunnersuuteqartup siunnersuummut ilanngussatut ilanngussimavai. Nalunaarsorsimaffik aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaammit 2015-imeersumit tigusaavoq. Kiisalu nappaatinut arlalinnut immikkullu ilisimasaqarfinnut ukiuni 2009-2014-imi sapaatip akunnerinut naatsorsorlugit agguaqatigiissillugu utaqqisarnerit nalunaarsorsimaffiat § 37 naapertorlugu apeqqummut akissummeersoq siunnersuuteqartup ilanngussatut ilanngussimavaa.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuummik siullermeerinninnermut akissuteqaammi Naalakkersuisup oqaatigaa utaqqisunut nalunaarsorsimaffimmi ullumikkut nalunaarsorsimasut utaqqisarnerat ilorraap tungaanut saassimasoq, tassa assersuutigalugu ullumikkut suliaritinnissamut utaqqisut 1260-iummata 2015-imi 1588-iusimallutik. Pilattaaviit ingerlanissaannut atatillugu sulisut aningaasallu pigineqartut isumatusaartumik atorneqarnerisa ingerlaannarnissaa qulakkeerumallugu piffissat utaqqiffiusartut appartinneqarnissaat apparsimatiinnarnissaalluunniit peqqinnissaqarfimmit eqqumaffigineqartuarpoq. Aningaasat kingullermik peqqinnissaqarfimmut atugassiissutigineqartut aqutugalugit suliasaqarfik ullumikkut naammaginartumik oqimaaqatigiissaarfioreersoq Naalakkersuisut isumaqarput, taamaattumillu siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa Naalakkersuisunit inassutigineqarsinnaanani.

Ajornartorsiuteqarfiusup erseqqinnerusumik misissuiffigineqarnissaata aallartinneqarnissaanut piffissanngortoq **Siumup** oqaatigaa. Inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu pissarsissuteqartoqarsinnaappat, tamanna naalakkersuisunikku eqqumaffigineqartariaqarpoq.

Inuit Ataqatigiit oqaatigaat utaqqisunut nalunaarsorsimaffimmiittut ikilisinniarnerat partiimit sulissutigineqartoq. Tamannalu peqqinnissaqarfiup aningaasaliissutinik pisariaqartunik atugassinneqartarneratigut pisoq. Siunnersuutigineqartut misissuinerup ingerlanneqarnissaanut taarsiullugu peqqinnissaqarfimmut, ajornartorsiummik aaqqiissuteqarniarluni aallussisumut aningaasanik amerlanerusunik atugassiinissaq Inuit Ataqatigiit kissaatigaat.

Peqqissutsimut periusissiaq atuuttoq siunnersuutikkut taparserneqartoq **Demokraatit** erseqqissaatigaat. Napparsimasut napparsimanerminnik suliaritinnerminnullu pilertornerusumik qaangiinissaannut periarfissanik pitsanngorsaannnginnerup inuiaqatigiinnut qanoq akeqarnerata misissuiffiginissaa periarfissaqartinneqartariaqartoq Demokraatit oqaatigaat. Tassunga atasumik misissuinerit misissueqqissaarnerillu pitsaasuupput, taamaattumillu erseqqinnerusumik misissuisoqarnissaanik siunnersuut Demokraatinit taparserneqarsinnaalluni.

Akissuteqaammi saqqummiunneqartut innersuussutigalugit Atassutip Partii Naleqqallu siunnersuutip akuerineqarnissaa inassutigisinnaangilaat.

Tamanna tunngavigalugu siunnersut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit erseqqinnerusumik misissorneqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Piffissanik utaqqiffiusartunik aammalu nappaateqarnermut atatillugu suliaritinnissamut, qulaajaaffigineqarnissamut katsorsartinnissamullu utaqqisunut nalunaarsorsimaffinnik naatsorsuinerit tassaasut napparsimasup tulliup pisariunngitsumik suliarisassap innersuunneqarnerminit qulaajaavigineqarnissami/suliaritinnissami tungaanut qanoq naatsorsuuteqarsinnaananeranut peqqinnissaqarfiup missingiinerigaa ataatsimiititaliamit ilisimavaa. Tassanngaannartumik napparsimalersut salliutinneqarnissaannut isumagineqarnissaannullu peqqinnissaqarfimmi sulisut pisussaaffeqartuaannarput, tamatumalu kingunerisinnaallugu utaqqisunut nalunaarsorsimaffimmi nalunaarsorneqarsimasunut sanilliullugu pingaarnersiuisoqartariaqarnera.

Nunatsinni peqqinnissaqarfimmi aningaasartuutit ukiorpassuarni assut sammineqarsimapput, tamatumanilu peqqinnissaqarfimmi sullississutit annertussusiannut pitsaassusiannullu tunnganerused sammineqarnissaat qularnanngitsumik tunulliunneqartarsimalluni.

Aningaasaliissutit immikkoortinneqartut pitsaanerusumik oqimaaqatigiissaariffigiumallugit piviusorsiorneroqqullugillu peqqinnissaqarfimmit siunnerfilimmik suliaqartoqarnera ataatsimiititaliamit eqqornerarneqassaaq. Aningaasaliissutit ingerlatallu akornanni siusinnerusukkut aningaasaqarnikkut kingassut maanna ima annikillisimatiginarsorinarpoq peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutit ingertatallu oqimaaqatigiilersinniarlugit ilassutitut aningaasaliissuteqartoqarnissaa qinnutigineqaqattaartariaqarani. Utaqqisunut allattorsimaffimmi allattorsimasut ikilisinniarlugit aningaasanik immikkoortitsisoqartarsimanera ilumoorpoq, taamatullu iliuseqarneq ilorraap tungaanut ineriartortoqalerneranik kinguneqarpoq.

Peqqissutsimut Nunallu Avannarnerliit Suleqatigiinnerannut Naalakkersuisumik ataatsimeeqateqarneq

Peqqissutsimut Nunallu Avannarliit Suleqatigiinnerannut Naalakkersuisoq siunnersuut pillugu ataatsimiititaliamit ulloq 18. oktober 2016-imi ilisimatitsiffiusumik oqaloqatigiiffiusumillu ataatsimeeqatigineqarpoq.

Ataatsimiinnissamut apeqqutinik arfineq marlunnik akineqartussanik ataatsimiititaliaq suliaqarpoq. Ataatsimiititaliap qaaqussisutaa apeqqutigisaalu aammalu Peqqissutimut

Nunallu Avannarliit Suleqatigiinnerannut Naalackersuisup allakkatigut akissuteqaataa isumaliutissiisummut matumunnga ilanngussatut ilanngunneqarput.

Napparsimasut utaqquisutut nalunaarsorsimaffianniittut amerlassusaat piffissami 2011-imiit 2016-imut ataatsimut isigalugu appariaateqarsimanerat ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Matumani 1981-imiit immikkut ilisimasaqarfinnut saqqummiunneqartunut tunngatillugu suliaritittussat utaqquisutut nalunaarsorsimaffianniittut. Piffissami pineqartumi sapaatit akunneri utaqqiffiusartutut taaneqartuni agguaqatigiissillugu utaqqisarnerup appariarujussuarsimanagera ataatsimiititaliamit aammattaaq maluginiarneqarpoq. Seeqqumikkut siffiamikkullu suliaritittussat assersuutigalugu september 2011-imiit september 2016-imut sapaatit akunneri 146-imiit sapaatit akunneri 78-inut utaqqisarput. Siffissamikkut suliaritinniarlutik utaqquisunut ataasiakkaanut sapaatit akunneri 78-t sivisoorujussuuvoq, ataatsimulli isigalugu malunnaatilmik pitsanngoriaateqarpoq, oqaatigineqareersutut utaqqisarneq ataatsimut isigalugu annikillinikummut.

Ilaatigut suliaritinniarlutik utaqquisut immikkut pisariaqartitsisut suliaritinnermiluunniit kingunerlutsitsisunut peqqinnissaqarfimmi siunnersortimik atorfinitsitsisoqarsimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Utaqqisarnerup ukiuni aggersuni siumut isigisumik annikilleraateqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaasoq ataatsimiititaliap apeqquteqaataammut 2-mut akissutigineqarmat ataatsimiititaliamit aammattaaq immikkut maluginiarneqarpoq.

Utaqqisarnermut pilattaasarfiillu atuuttut ilinniarsimasunit illersorsinnaasumik ingerlanneqarnissaannik piumasaqaatip akornanni pissutsit pillugit Peqqissutsimut Naalackersuisumik ataatsimiititaliaq ataatsimeeqateqarpoq. Utaqqisut pilattaasarfiillu atuuttut ilinniakkatigut illersorneqarsinnaasumik isumannaatsumillu ingerlanneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu ingerlaavartumik ilinniakkatigut, aaqqissuussaannikkut aningaasaqarnikkullu isumatusaartumik eqqarsaatersortoqassasoq pilersaarusiortoqassasorlu ataatsimiititaliamit paasisaqarfigineqarpoq.

Innuttaasut tamarmik suliaritittussallu assigiimmik isumagineqartarnissaat nunatsinnilu peqqinnissaqarfimmi immikkut pinnittoqannginnissaa Naalackersuisunit isumagineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tassanngaannarmik napparsimalersut tassanngaannangitsumillu napparsimasut kisimik immikkoortinneqartariaqartut.

Naggataarutaasumik oqaaseqaatit

Tunngaviusumik isigalugu innuttaasut tamarmik peqqinnissaqarfimmit sullississutinut tamarmik assigiimmik piginnaatitaammata ataatsimiititaliamit erseqqissarneqassaaq. Tamatumani apeqqutaanngilaq inuusuttuuneq, utoqqaaneq, suliffissaaleqisuuneq

suliffeqarnerluunniit. Napparsimanermi pilertortumik piginnaaneqarluartunillu katsorsarneqarnissaq innuttaasut tamarmik tunngaviusumik piginnaatitaaffigisariaqarpaat. Napparsimasut pilertortumik katsorsarneqarnissaat utaqqisunut nalunaarsorsimaffeqarnerup akimmisaartittarpaa aammalu napparsimanermi katsorsartinnissamut utaqqisariaqartarnerit inuttut, inooqataanikkut aningaasaqarnikkullu annertuumik pilliuteqarfiusarnerat qularutissaanngilaq.

Nunatsinni innuttaasut arlallit atugarissaarnikkut sullississutit neqeroorutillu, tassungalu ilanngullugit peqqinnissakkut sullississutit pitsaannerusut innersuussutigalugit piffissami sivikinnerusumi sivilunerusumiluunniit nunarput qimallugu Danmarkimut nuunnissartik toqqarsimagaat siunnersuummik siullermeerinninnermi oqaatigineqarpoq.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani atugarissaarnikkut assigiinngissutsit ingerlaavartumik eqqumaffigineqassasut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tassami minnerunngitsumik isumaginninnikkut peqqissutsikkullu neqeroorutit sullississutillu pitsaanerunerat nunatsinnit Danmarkimut nuuttut amerlanerannut pissutaasinnaanerat mattunneqarsinnaanngimmat. Periarfissaqaraanni immikkullu pisariaqartitsigaanni innuttaasut aaqqiissutissanik pitsaanerpaanik ujartuinerat ataatsimiititaliamit tupigineqanngilaq. Taamaattoqarnera annertunerulersinnaavoq nunap aappaani pissutsit nunap aappaanit kinguarsimaneruppata.

Katsorsartariaqartut suliaritittariaqartullu utaqqisunut Danmarkimi nalunaarsuiffiit ukiorpassuit ingerlanerini annertuumik iliuseqarusussuseqarlunilu eqqumaffigineqarsimapput. Tassunga atatillugu katsorsartinnissamut suliaritinnissamullu piffissaq utaqqiffiuseq sivisunerpaamik qaammat ataaseq tikillugu sivisussuseqartarsimavoq. Sivisunerpaamilli utaqqiffissat neriorsuutit tamakkiisumik eqquutsinneqarsinnaasimanngillat. Qulaajaavigineqarnissap ullut 30-it qaangiutsinnagit ingerlanneqareersimanissaanik neriorsuut Danmarkimi 2013-imi atuutilersinneqarpoq, tamatumalu nassataraa kikkulluunniit ullut 30-t nallertinnagit qulaajaaffigineqarnissamut (nappaatip suussusersineqarnissaanut) imaluunniit tamanna ajornarpat ingerlariaqqinnissamut iliussissatut pilersaarusiunneqarnissamut pisinnaatitaanerat.

Nunatsinni peqqinnissakkut sullississutit nunatsinnilu peqqinnissaqarfik nunatsinni innuttaasunit isummerfigineqartariaqarput. Inuit ataasiakkaat ingerlalluarumallutik, naammagisimaarinnikkumallutik atugarissaarumallutillu pisut ilaanni nunatsinni nunattalu avataanut nuuttariaqartarmata imaanngilaq saqqummiunneqartut atugarissaarnikkut sullississutit ajunngitsorsiassallu pillugit piginnaatitaaffiit saqqummiunneqartut assigiinngissuseqarnerat naalackersuinnikkut eqqumaffigineqanngitsoq.

Suliaritinnissamut utaqisorpasuit nalunaarsorsimaffii takisuut, immikkut ilisimasalinnit misissorneqarnissamut sivisuumik utaqqisarneq, misissorneqarnissamut periarfissat annertussutsikkut pitsaassutsikkullu pitsaanngitsut, piginnaanngorsaqqinnissamut neqeroorutit

pitsaanngitsut assigiinngiaartullu aammalu peqqinissaqarfimmi napparsimasunut neqeroorutit piginnaatitaaffiillu allat pitsaasusiat nunatsinni napparsimasunit innuttaasunillu allanit pingaartinneqarneruleriartornerat qularnanngilaq, taakkumi annertunerusumik pitsaanerusumillu atugarissaarnissamik ujartuinerminni nunatsinni naalagaaffeqatigiinnermilu tamarmi neqeroorutit, piginnaatitaaffiit periarfissallu assigiinngiaarnerat assut eqqumaffigimmatigit.

Misissuinerit misissueqqissaarnerillu aalajangigassanut pingaarnersiuinissamullu tunngavissiiinnaanerit ataatsimiititaliamit nangartarneqarsinnaanngilaq.

Siunnersuutip taparserneqarnissaanut naalakkesuinikkut isumaqatigiinngittoqartoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq, naak oqaatigineqartariaqartoq siunnersuummi pineqartoq tassatuaammat misissuinermik aallartitsinissaq. Misissuineq aalajangigassanut pingaarnersiuinissamullu tunngavissiiinnaasoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat ilinniagartuup ataatsip ukiumi ataatsimi sulinera sinnissanngikkaat siunnersuuteqartup siunnersuummi oqaatigigaa ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taakkulu kr. 500.000-it tikillugit amerlassuseqarsinnaallutik. Misissuineq avataaneersumit suliarineqassappat, tamanna 1 mio. kr.-it tikillugit naleqarsinnaavq. Aningaasat Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup missingersuutaanit pissarsarineqassasut siunnersuuteqartup oqaatigaa.

Ataatsimut isigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq aningaasat peqqinnissakkut qanoq annertunerpaamik pissarsissutaasinnaanerat qulaajassallugu peqqinissaqarfiup ingerlaavartumik aalajangersimasumillu suliaassarigaa, soorluttaaq allatut pingaarnersiuisoqarnera inuiaqatigiinnut pissarsissutaasinnaanersoq sukkulluunniit naalakkersuisuusut pinngitsooratik suliaassarisariaqaraat.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup Inuit Ataqaatitiillu ilaasortaataitaat siunnersuut pillugu ima oqaaseqarumapput:

Siunnersuummik suliaqarneq peqqinnissaqarfimmi utaqqisunut nalunaarsuiffiit utaqqinermilu piffissat atorneqartut eqqumaffigineqarnerulernissaanut politikikkut sulinermi aallaavigissallugu pitsaasuvoq. 2011-imiit september 2016-imut suliaritinniarlutik utaqqisut minnerunngitsumillu suliaritinniarlunilu utaqqisarnerup sivikillisimanera ersarissumik iluatsissimammat amerlanerussuteqartut naammagisimaarlugu maluginiarpaat. Siunertamut atugassanik Peqqinnissaqarfik immikkut aningaasaliiffigineqarpoq tamannalu kinguneqarluarpoq. Utaqqisut nalunaarsorneqarsimasut ikilisinneqarnissaat suliaritinniarlunilu

utaqqinermi piffissap atorneqartartup sivikillisinneqarnissaanut peqqinnissaqarfiup eqqumaffigiuraa siunnersuummik suliaqarnermi uppernarsarneqarpoq. Piffissat utaqqiffiusartut akuerineqarsinnaanngitsumik qaffassagaluarpata peqquataasut peqqissaartumik misissorneqarnerisa saniatigut suliaritittussat utaqqisutut nalunaarsorneqarsimasut amerlassusaat pillugit qarasaasiatigut napparsimasut nalunaarsuiffiat nutaaq aqquutigalugu peqqinnissaqarfik assigiinngiaartumik nutarteriuartoqartussaasoq Peqqissutsimut Nunallu Avannarliit Suleqatigiinnerannut Naalakkersuisumik ataatsimeeqateqarnermi immikkut oqaatigineqarmat ilanngullugu amerlanerussuteqartunit immikkut maluginiarneqarpoq. Tamatumunnga ilanngullugu suliaritittussanut utaqqisutut nalunaarsuiffimmiittut utaqqisarnerlu annertusiartussagaluarpata suliniartoqarumaartoq naalakkersuinikkullu malinnaavigineqarumaartoq oqaatigineqarpoq.

Pissutsit piviusut naliliivigereerlugit, siunnersuuteqartup kissaatigisaatut misissuineramik ingerlatsisoqarnissaanik maannakkorpiaq nukinnik atuisoqassanngitsoq amerlanerussuteqartut ataatsimut naliliipput. Suliaritittussanut atatillugu utaqqisutut nalunaarsuiffiit piffissarlu utaqqiffiusartup appartinneqarnissaannut isumaginninnerup peqqinnissaqarfimmi nukiit ingerlatiinnarneqartariaqarput.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut siuliani taaneqartut siunnersuut Inatsisartunit itigartinneqassasoq inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit ilaasortaataat siunnersuut pillugu ima opqaaseqarumapput:

Innuttaasut sulisut, akileraarutininik akiliisartut, taamaaliornermikkut innuttaasut assersuutigalugu napparsimalerneranni isumaginneqataasarlutik. Taamaattumik tamanna tunngavigalugu nunami maani innuttaasut sulerusuttut assersuutigalugu ajoqusertoqarsimappat/seeqqulukkaanni suleqataanissaagaluaamit angerlarsimaannartariaqartarnerat eqqarsarnarpoq. Amerlasuutigut suliffeqarfinnut arriitsumik uteriartuaartarnek suliaritinnissamut utaqqisarnerit, assigisaanillu peqqinnissaqarfimmi sullinneqarnissamut utaqqisarnerit siviloorujussuupput.

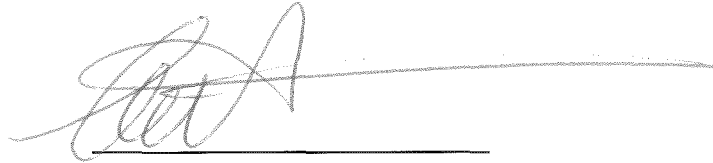
tamannalu pitsaavallaanngitsumik kinguneqartarpoq. Siullertut suliffeqarfik sulisussanik amigaateqartarpoq. Aappaattut innuttaasoqarpoq tamakkiisumik sulisinnaagaluartunik pisortanit pilersorneqartunik, naak pineqartut suliffimminnik paarserusunnerugaluqisut. Pingajuattut inuiaqatigiit akileraarutitigut isertitassaagaluanik annaasaqartarput tamatumalu saniatigut inuk sulisinaagaluarpoq sulinnngitsoq akiliunneqartarluni.

tamanna tunngavigalugu Demokraatit isumaqarput inuppalaassuseq inuiaqatigiinnilu aningaasaqarniarnek eqqarsaatigalugit utaqqisutut nalunaarsuiffiini allattorsimasut

ikilisinneqarnissaannut periarfissanik qulaajaasoqarnissaanut peqqissaartumik misissuinermik suliaqartoqarnissaa pitsaasuussasoq.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut siunnersuut Inasisartunit akuerineqassasoq inassutigaat.

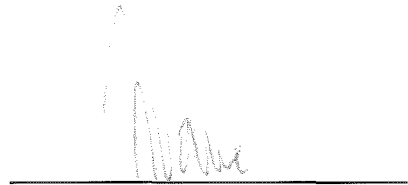
Taaama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Tillie Martinussen
Siulittaasoq

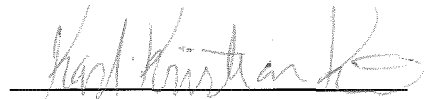
Agathe Fontain

Jess Svane

Laura Tàunâjik

Karl-Kristian Kruse

Debora Kleist

Mimi Karlsen